

Ordföranden har ordet

Hej! Det här är vårt första nyhetsbrev i buildingSMART Sweden. Här kommer vi att informera om nyheter, utvecklingen och tillämpningen av IFC och openBIM. Under 2009 kommer vi att ge ut två nyhetsbrev och planen är att ge ut fyra stycken under kommande år.

BuildingSMART Sweden ingår i nordiska buildingSMART som i sin tur utgör en av de 10 olika chapters – geografiska områden – som deltar i den gemensamma internationella utvecklingen av IFC. Vår uppgift i buildingSMART Sweden är att sprida kunskaper om IFC på den svenska bygg- och fastighetsmarknaden, ta fram svenska tillämpningar av standarden, samt sprida information om denna tillsammans med goda exempel på tillämpningar både i Sverige och i vår omvärld.

I oktober 2008 var vi värdar för den Internationella buildingSMART-veckan i Stockholm. Dessa träffar organiseras 2 gånger per år för att diskutera och driva utvecklingen av IFC och dess tillämpningar framåt. Under måndagen och tisdagen behandlas tekniska frågor i ITM (International Technical Management), under onsdagen hålls en publik industridag och under torsdagen och fredagen sammanträder IC (International Council) där de administrativa frågorna behandlas. Vår vecka i oktober blev mycket lyckad och under onsdagen hade vi 300 betalande deltagare, en klar majoritet av dessa var svenskar, under Industridagen på Norra Latin.

Nyligen deltog jag i vårens Internationella buildingSMART-vecka som denna gång gick av stapeln i Paris den 11-15 maj. Cirka 40 personer deltog under ITM- och IC-mötena och under onsdagen ytterligare cirka 160 personer, nästan uteslutande var dessa fransmän.

När det gäller utvecklingen av IFC så är version 2x4 snart klar i Beta-utgåva. Denna version kommer att innehålla utökat stöd för GIS, något som länge stått på önskelistan. Våra norska kollegor trycker på för att få denna version släppt, men ett flertal implementatörer på marknaden håller emot eftersom det innebär en del ändringar och ytterligare programmering. Vårt att notera är emellertid att om man jobbar mot en modellserver så kan denna konvertera IFC-filerna mellan den nya och äldre versioner av IFC. Den nya versionen borde därför kunna släppas snarast.

Den öppna Industridagen under onsdagen handlade så klart mycket om franska tillämpningar men också mycket om buildingSMART Aquarium – dvs. projekt där man jobbar med att komma överens mellan slutanvändare, implementatörer och buildingSMART-expertis hur standarden skall utformas i form av Model View Definitions och IDM (Information Delivery Manual) såsom för utrymmen, kraven på dessa, samt rumsprogrammen. Begreppet Aquarium används då dialogen och utvecklingen sker öppet – alla kan kika in "genom glaset" och bidra till processen med sina synpunkter. Även användningen av slutresultatet är helt fritt.

Väino Tarandi

Årsmötet 2009

Den 19/2 hade vi årsmöte hos Eurostep AB med ett 20-tal deltagare. Medlemsavgiften för 2009 fastslogs oförändrad, dvs. 4,000 SEK per företag varav 3,900 utgör en avdragsgill serviceavgift.

Omsättningen 2008 blev 836.000 SEK och resultatet 132.000 SEK.

Till styrelse valdes: Väino Tarandi, (Eurostep), Hans Lif (Sweco), Lars Häggström (Systematiktjänst), Marcus Bergljung (SKANSKA), Mats Lenngren (Aradeo), Nils Outters (NCC), Anna-Brita Krakenberger (Sweco) och Olle Samuleson (Tyréns), samt att till revisor valdes Jan-Anders Jönsson (Åkej).

Projektet Demohuset ...

syftar till att visa hur en byggnad kan projekteras i olika CAD-system och information utbytas mellan olika system i IFC-format samt i Fi2xML. Projektet delfinansierades under 2007/08 av Boverket, projektets deltagare, samt av buildingSMART Sweden. Nu reaktiverar vi projektet och jobbar vidare med utvecklingen av egenskapslistor och via egna projektmedel. Läs mer om projektet på www.demohuset.se

Vår hemsida

På vår hemsida hittar du färskaste nyheter om pågående projekt och många länkar till nyttig information om IFC och BIM-utvecklingen, www.buildingsmart.se

Kansliet

består av Väino Tarandi, *Ordförande*, Lars Häggström, *Kansliföreståndare* samt Mats Lenngren, *Informationsansvarig*.

Leverantörernas produktmodeller snart direkt i IFC-format

Ett tydligt trendbrott är att man nu startat med att ta fram produktmodeller direkt i IFC. Tidigare har tillverkarna byggt CAD-modeller som sedan kunnat konverteras till IFC. Saint-Gobain med sitt dotterbolag ISOVER kommer emellertid sommaren 2010 att börja leverera sina produktmodeller direkt i IFC. Forskare vid CSTB i Nice deltar i arbetet.

Gemensam definition av svenska egenskapslistor för primära objektklasser

En gemensam svensk definition för användningen av egenskapslistor – IFC property sets – har saknats och för den skull har ett samarbete inletts mellan buildingSMART Sweden och FFI – Föreningen för Förvaltningsinformation – i syfte att definiera och anpassa egenskapslistorna för primära objektklasser för utrymmen och väggar för svenska förhållanden. Med hjälp av denna definition skapas en grund för projektets informationsöverföring - allt ifrån beställarens krav fram till förvaltning och drift av färdigt byggnadsverk. Arbetet finansieras av buildingSMART Sweden och FFI och kommer att vara avslutat i september 2009. Resultatet skall även utgöra underlag för de nordiska samverkansprojekt som planeras för att harmonisera egenskapsredovisning på nordisk nivå.

För en heltäckande definition av egenskaper för alla de viktigaste bygg- och installationsdelarna behövs ett nationellt arbete som kommer att föreslås som en fortsättning på det arbete som nu pågår. En ansökan om finansiering kommer att tas fram för detta ändamål.

buildingSMART Aquarium

buildingSMART Aquarium är en metodik som syftar till att lösa en eller flera problemställningar. Problembägare, mjukvaruimplementatörer och buildingSMART-experter arbetar tillsammans i en utvecklingsprocess som syftar till att lösa de problem som adresseras. Ett Aquarium inleds med att man tydligt definierar de problem som skall behandlas med starkt fokus på att reella värden både informationsutbytesmässigt och affärsmässigt kan skapas i projektet. Därefter utses de mjukvaruimplementatörer som skall ingå i akvariet – detta utgående från de problemställningar som formulerats. En lösningsansats tas fram, diskuteras i olika omgångar, förfinas, programmeras, testas och slutligen dokumenteras. Genom att problemställningen är konkret för problembägaren omsätts lösningen så fort som möjligt i praktisk tillämpning. Allt arbete i akvariet sker helt öppet och man uppmanar utomstående att delta och komma med synpunkter – detta för att maximera lösningen och dess nytta. Det slutliga resultatet är fritt att användas av vem som helst.

JBIM - Journal of Building Information Modeling har i sitt vårnummer 2009 publicerat en artikel "Business Opportunities Through Better Digital Collaboration: The buildingSMART Aquarium." Tidskriften och artikeln kan laddas ner från Whole Buildings Design Guide hemsida på: www.wbdg.org.

Internationellt samarbete om BIM Guidelines och IDM

Ett arbete för att gemensamt ta fram en BIM-manual inklusive IDM har inletts mellan viktiga statliga beställare nämligen amerikanska GSA (General Services Administration), Slots- og Ejendomsstyrelsen i Danmark, Statsbygg i Norge, samt Senatsfastigheter i Finland.

www.gsa.gov, www.ses.dk, www.statsbygg.no, www.senaatti.com

Tävling - nya Nationalmuséet för konst, arkitektur och design i Oslo

Norska Statsbygg har inbjudit till tävling om det nya Nationalmuséet som skall uppföras på Vestbanetomta. Tävlingsbidragen skall vara inlämnade den 12/6 kl 12 såsom en BIM byggd på IFC-objekt i enlighet med de riktlinjer som beskrivits i Statsbygg's BIM-manual. Svenska aktörer förväntas delta i tävlingen.

Läs mer på: www.statsbygg.no/Utviklingsprosjekter/Nasjonal museet/

Statsbygg har nyligen publicerat en ny utgåva av sin BIM-manual. Uppdateringar är gjorda utifrån de erfarenheter och åtrekopplingar man fått från den första utgåvan. Statsbygg's BIM-manual finns att hitta på: www.statsbygg.no/bim

BIM används alltmer hos SWECO

- Vårt intresse för BIM och IFC väcktes tidigt, säger Anna-Brita Krakenberger, arkitekt SAR, MSA, och en av de ansvariga för utvecklingen av digitala verktyg inom SWECO. Vi insåg att detta kommer att rationalisera branschen och effektivisera många arbetsmoment. Slutmålet är att skapa en helhet i informationskedjan från första skiss till färdig produkt men det återstår en hel del arbete innan vi är framme. Men de stora informationsglapp som idag finns mellan aktörerna där information som redan finns ofta återskapas ett flertal gånger måste vi komma bort ifrån, fortsätter Anna-Brita.

Anna-Brita deltar aktivt i IFC-utvecklingen, är med i styrelsen i buildingSMART Sweden och deltar i projekten Demohuset samt framtagningen av ett gemensamt svenskt IFCPropertySet för de primära objektclasserna.

- De programföretag som utvecklar CAD-verktyg vill förstås att deras implementation av BIM skall vara den allena rådande och det kommer säkert att finnas olika sätt att utbyta modelldata mellan olika CAD-system och projektörer i ett projekt utan att behöva gå via IFC. Men för informationsutbytet mellan samtliga olika program i byggprocessen såsom för klimatsimulering, kalkylering och beräkningar, liksom för långtidsförvaring av information från ett färdigt projekt, behövs ett neutralt och leverantörsoberoende format och här spelar IFC en mycket stor roll. Det är helt klart att det återstår en del arbete med IFC för att det skall bli 100%-igt perfekt men det som finns idag är tillräckligt bra för att sätta igång och använda, berättar Anna-Brita.

- Det vi har saknat är en gemensam standard för hur egenskapslistorna skall se ut, fortsätter Anna-Brita. Olika företag har använt olika namn och platser i listorna för att beskriva egenskaper. För att komma framåt måste vi ha ett gemensamt tillvägagångssätt. Med resultatet av det projekt som nu pågår med en svensk anpassning och tillämpning av egenskapslistorna får vi en grund för att gå vidare och kan skapa en BIM-manual. Det arbete som utförts i Norge inom detta område kan användas som förebild. De definierade egenskapslistorna och en BIM-manual inklusive IDM (Information Delivery Manual) kommer att sätta fart på den svenska användningen, avslutar Anna-Brita.

Anna-Brita.Krakenberger@sweco.se

IFC-kurser

Under våren har buildingSMART Sweden genomfört 2-dagars utbildningar i IFC tillsammans med Inbrix AB. Utbildningarna kommer att ges även under hösten och är de enda heltäckande utbildningarna i IFC som erbjuds på den svenska marknaden.

Kurserna kommer att ges : 31/8-1/9, 5/10-6/10, 2/11-3/11, samt 30/11-1/12.

Intresserade kan vända sig till Väino Tarandi, Vaino.Tarandi@eurostep.com eller Jesper Bremme, Jesper.Bremme@inbrix.se

BIMstorm – vad är det?

BIMstorm™ är ett begrepp som myntats av japanen Kimon Onuma – ett mycket känt namn inom BIM-världen.

Under en ONUMA BIMstorm™ möts ett antal experter för att samarbeta runt ett projekt via nätet i realtid. Metodiken i en BIMstorm medger att beslutsprocesser i tidiga skeden kan snabbas upp och att man slipper många tids- och kostnadskrävande steg, vilka tas i en traditionell beslutsprocess.

Kostnads- och areaberäkningar kan tas fram och tittas på av deltagarna i realtid. Materialet presenteras grafiskt i 3D för att ge överskådlighet och vara enkla att snabbt förstå och bedöma utan att man vare sig behöver vara CAD-expert eller ha stor datakunskap för att kunna delta. Metodiken medger att problem snabbt kommer upp till ytan och kan hanteras och lösas av den samlade kompetensen. Och eftersom alla har tillgång till samma information samtidigt går arbetet fort och utan informationsglapp.

Läs mer om Onuma och BIMstorm på: www.onuma.com/services/BimStorm.php

En tävling i BIMstorm kommer att köras i London den 15-19 juni under namnet Build London Live 2009. Läs mer på: www.buildlondonlive.com

InPro-projektet

I InPro-projektet deltar 20 europeiska företag, universitet samt buildingSMART. Projektet koordineras av NCC i Sverige i samarbete med Bouygues (FR), Hochtief (GE), Max Bögl (CH), och YIT (FIN). Projektet är 4-årigt, har en total budget på 13 MEur och kommer att avslutas i augusti 2010. Projektet finansieras av EU inom ramen för 6:e ramprogrammet för forskning och utveckling.

Syftet med projektet är att utveckla och etablera ett modellbaserat arbetssätt i de tidiga skedena av ett byggprojekt med incitamentet att detta skall stödja hela livscykeln för byggnaden. En viktig komponent är att kunna hantera ändringsprocesser i tidiga skeden effektivt och korrekt. IFC-standarden kommer att användas i projektet.

Sju stycken nyckelprocesser har identifierats varav 5 skall implementeras och demonstreras i verkliga projekt inom ramen för InPro-projektet och implementeras både i IFC samt i en modellserver. Eurostep AB har uppdraget att implementera projektet på sin Share-A-Space IFC BIM-modellserver.

Demo =>	KP1: CAD	Coordinating of BIM models
Demo =>	KP2: Approval	Details for exchange and enhancement
	KP3: Energy	Client requirements and design parameters
Demo =>	KP4: Construct	Cost and timing
Demo =>	KP5: ICT	Organization growing information
	KP6: Client	Stakeholder values / design performance
Demo =>	KP7: Costs	Investment and lifecycle costs

För mer information om InPro-projektet kontakta Nils Outters, NCC, Nils.Outters@ncc.se eller Väino Tarandi, Eurostep, Vaino.Tarandi@eurostep.com.

openBIM-seminarium planeras till i höst

En seminariedag för användare och övriga intresserade gällande IFC och openBIM är under planering till november månad 2009. Under seminariedagen kommer praktiska tillämpningar av IFC och openBIM att visas, bland annat resultaten från projekt med egenskapslistor och kopplingen från krav ända fram till förvaltning att demonstreras. Mer information om seminariedagen kommer att skickas ut under början av höstterminen.

Samordning mellan building SMART Sweden, FFI och BEAst

buildingSMART Sweden, FFI – Föreningen för Förvaltningsinformation och BEAst – föreningen för Byggbranschens Elektroniska Affärsstandardisering, har inlett ett samarbete i syfte att samordna pågående utveckling samt via gemensamma projekt driva utvecklingen snabbare framåt.

I arbetet deltar: Peter Fredholm, BEAst, Väino Tarandi, buildingSMART Sweden, Bo Johansson och Bo Tyrefors (rygg), FFI, samt Mats Lenngren (foto).

Event calendar

ISG (Implementer Support Group)-möte i Stavanger, Norge, 16-18 September. Vård för mötet är DDS.

The 43rd International Technical Management Group Meeting, Berlin, Tyskland, 21-23 September. Samtliga medlemmar av buildingSMART inbjuds att delta i ITM-mötet som sker i kombination med det 3:e buildingSMART Forum-mötet och den 13:de Industridagen. Vård är The German Speaking buildingSMART Regional Alliance.

Nyttiga länkar

För ytterligare information, se de internationella webbsidorna: www.buildingsmart.com

Wikipediasida om BIM: www.ifcwiki.org/index.php/Main_Page

Liten ordlista

Här är några viktiga förkortningar och begrepp;

BIM = Bygginformationsmodell

IFC = Industry Foundation Classes

IFD = International Framework for Dictionaries (Lista över ord och termer)

IDM = Information Delivery Manual

Slutligen önskas alla en skön sommar och ledighet!